

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
017/23	Utvalg helse og oppvekst	30.08.2023
060/23	Kommunestyret	07.09.2023

Skole- og barnehagestruktur i norddelen av Åfjord kommune

Vedtak som innstilling fra Utvalg helse og oppvekst, 30.08.2023 - 017/23

Utvalget sender saken til kommunestyret uten innstilling.

Rådmannens innstilling:

Forslag til prinsipielle avklaringer høsten 2023

For å sikre nødvendig fremdrift i saken, og for å ha et best mulig grunnlag for videre arbeid, ønsker gruppa at følgende avklaringer gjøres i kommunestyret den 7. september:

1. Sør-Roan avklares som lokalitet for fremtidig samlokalisert skole og barnehage 0-12år.

Dagens Sør-Roan skole vedtas som lokalitet for fremtidig samlokalisert skole og barnehage. Bygningsmassen har behov for utbedringer, men en oppgradering på Sør-Roan vil medføre lave investerings-kostnader kontra et nybygg i Roan sentrum. Tomta og uteområdet er stort og godt egnet for både skole og barnehagedrift, og eies i dag av Åfjord kommune. Med etableringen av Bærfjordtunellene på FV 6312 kan man ferdes effektivt mellom Roan sentrum og et oppvekstsenter på Sør-Roan.

2. Brandsfjord avklares som lokalitet for fremtidig samlokalisert skole og barnehage 0-16år.

Dagens Brandsfjord skole vedtas som lokalitet for fremtidig samlokalisert skole og barnehage. Lokaliteten er innarbeidet som sted for skole- og barnehage i kretsen, og vil således ikke utfordre dagens skole-kretsgrenser i nevneverdig grad, noe som er avgjørende for å sikre et tilstrekkelig elevgrunnlag for en 1 – 10 skole i tidligere Roan kommune. Lokaliteten er logistikkmessig sentralt plassert på akse FV 715 og ved trafikknutepunktet på Reppkleiv, og kan således lett knyttes opp til aktiviteter ved fritids- og idrettsanleggene i Åfjord sentrum.

3. Ungdomstrinnene samles på Brandsfjord skole fra høsten 2024.

Kommunestyrets vedtak av 2. mars 2023 i sak KST-17/2022 stadfestes, og ungdomstrinnet ved Sør-Roan skole flyttes til Brandsfjord skole fra og med høsten 2024. En stadfesting av tidligere vedtak bidrar til forutsigbarhet, samtidig som arbeidet med nødvendige forberedelser kan ta til så fort som mulig, med henblikk på en mest mulig smidig overgang.

4. Brandsfjord skole bygges ut og planlegges for ytterligere utvidelser.

Bygningsmassen ved Brandsfjord skole og barnehage er lite hensiktsmessig eller dimensjonert for fremtidig skole- og barnehagedrift. Prosjektgruppe vil foreslå at tilbygg, eller nybygg, på Brandsfjord enten klargjøres eller dimensjoneres for ytterligere utvidelser i fremtiden. Dette både for å ivareta evt positive svingninger i elevtallet i skolekretsen, men også med henblikk på samling av flere klassetrinn ved skolen.

Kommunestyret 07.09.2023

Behandling

Forslag til vedtak fremmet av AP , foreslått av ,

Åfjord kommunestyre ønsker å legge til rette for et så robust elevmiljø og godt rekrutteringsgrunnlag som mulig, med henblikk på en god og fremtidsrettet skoledrift også norddelen av kommunen.

På grunnlag av de utredningene som er gjennomført, de økonomiske realitetene som ligger i saken, og av hensyn til fremtidig nærings- og samfunnsutvikling i tidligere Roan kommune, vedtar kommunestyret at det fremtidig skole- og barnehagetilbudet i tidligere Roan består av én ny barnehage i Roan sentrum og én ny 1- 10 skole og barnehage i Brandsfjord skolekrets.

1. Kommunestyret ber ut fra dette om at rådmannen i løpet av høsten 2023 setter i gang arbeidet med å planlegge for bygging av
 - ny barnehage i Roan sentrum, med ferdigstillelse til oppstart av barnehageåret 2025 – 2026.
 - ny barnehage og 1 – 10 skole i Brandsfjord skolekrets, med ferdigstillelse til oppstart av skole- og barnehageåret 2025 – 2026.

Nødvendige avklaringer knyttet til skole- og SFO driften i byggeperioden frem til de nye byggene ferdigstilles i 2025, overlates til utvalg for helse og oppvekst og det påtroppende kommunestyret å avklare.

2. Kommunestyret ber om at rådmannen i tilknytning til budsjettet for 2024 og i økonomiplanperioden 2024 – 2027 legger opp til avsetninger for inntil 70 millioner kroner i et veifond, som vil være Åfjord kommunes bidrag for bygging av veituneller på strekningen Sumstad til Roan.

Avsetningene gjøres ved bruk av fremtidige inntekter fra havbruksfond og produksjonsavgifter fra vindkraft. Selv om slik avsetninger medfører utsettelse av fremtidige nedbetalinger på gjeld, vil dette både gi gevinster i form av nærings- og samfunnsutvikling i denne delen av kommunen, og man knytter innbyggerne og næringslivet nærmere sammen i en kommune som er rigget for fremtidig utvikling og vekst.

Votering nr 1 - Votering over forslag

Opprinnelig forslag: 11 stemmer (41%) - AP 1, SP 9, V 1 - (Eirik Lothe (Sp), Erling Iversen (Sp), Frank Arne Andreassen (Sp), Hanne Skjæggestad (Sp), Jan Birger W. Sandmo (Sp), Jon Husdal (Sp), Mari Krogfjord (Sp), Oddbjørn Rømme (Sp), Tone Bårdli (Sp), Odd Egil Bratland (V) og Erik Jakobsen (Ap)

Forslag til vedtak fremmet av AP : 16 stemmer (59%) - AP 9, FRP 1, H 4, KRF 1, Uavhengig 1

KST - 060/23 vedtak

Åfjord kommunestyre ønsker å legge til rette for et så robust elevmiljø og godt rekrutteringsgrunnlag som mulig, med henblikk på en god og fremtidsrettet skoledrift også norddelen av kommunen.

På grunnlag av de utredningene som er gjennomført, de økonomiske realitetene som ligger i saken, og av hensyn til fremtidig nærings- og samfunnsutvikling i tidligere Roan kommune, vedtar kommunestyret at det fremtidig skole- og barnehagetilbudet i tidligere Roan består av én ny barnehage i Roan sentrum og én ny 1- 10 skole og barnehage i Brandsfjord skolekrets.

1. Kommunestyret ber ut fra dette om at rådmannen i løpet av høsten 2023 setter i gang arbeidet med å planlegge for bygging av
 - ny barnehage i Roan sentrum, med ferdigstilling til oppstart av barnehageåret 2025 – 2026.
 - ny barnehage og 1 – 10 skole i Brandsfjord skolekrets, med ferdigstilling til oppstart av skole- og barnehageåret 2025 – 2026.

Nødvendige avklaringer knyttet til skole- og SFO driften i byggeperioden frem til de nye byggene ferdigstilles i 2025, overlates til utvalg for helse og oppvekst og det påtroppende kommunestyret å avklare.

2. Kommunestyret ber om at rådmannen i tilknytning til budsjettet for 2024 og i økonomiplanperioden 2024 – 2027 legger opp til avsetninger for inntil 70 millioner kroner i et veifond, som vil være Åfjord kommunes bidrag for bygging av veituneller på strekningen Sumstad til Roan.

Avsetningene gjøres ved bruk av fremtidige inntekter fra havbruksfond og produksjonsavgifter fra vindkraft. Selv om slik avsetninger medfører utsettelse av fremtidige nedbetalinger på gjeld, vil dette både gi gevinster i form av nærings- og samfunnsutvikling i denne delen av kommunen, og man knytter innbyggerne og næringslivet nærmere sammen i en kommune som er rigget for fremtidig utvikling og vekst.

Sakens bakgrunn og innhold:

Sakens bakgrunn og innhold

Åfjord formannskap satte i møte den 22. mars ned en prosjektgruppe for å følge opp kommunestyrets vedtak om fremtidig skolestruktur i tidligere Roan kommune. Mandatet for arbeidet er som følger:

- Utrede lokalisering og mulighetene for etablering av barnehage, SFO og skole drift på små- og mellomtrinn på aksene Sør-Roan / Roan Sentrum.
- Utrede lokalisering og mulighetene for etablering av barnehage, SFO og skole drift for 1. – 10. trinn i Brandsfjord skolekrets.
- Utredningen må for både punkt a og b vurdere oppgradering av eksisterende lokaler kontra nybygg, både sett i lys av beskaffenheten til dagens bygningsmasse, og i lys av kommunens økonomiske situasjon totalt sett.
- På kommunestyrets møte 20.04.23 legger rådmannen fram en statusrapport for dette arbeidet, samt en forpliktende framdriftsplan fram til bygningsmessig ferdigstilling. Utredningen legges fram for endelig behandling i kommunestyrets møte 07.09.23.
- Prosessen med samarbeid på tvers for de berørte skolene og barnehagene fortsetter, med god involvering av elever, foresatte, ansatte, tillitsvalgte og ledere. Utvalg for helse og oppvekst holdes fortløpende orientert om prosessen.

Prosjektgruppa

Nina Edvardsen	leder utvalg for helse og oppvekst
Erling Iversen	medlem formannskap
Erik Jakobsen	medlem formannskap
Marita Nilsen	rektor
Reidun S. Dypaune	sektorsjef
Lars H. Kolmannskog	sektorsjef
Per O. Johansen	rådmann

Prosjektgruppa har i perioden gjennomført 4 møter. Vi har vært på befaring på alle enhetene sammen med Eggen arkitekter, som har resultert i de skisser som ligger vedlagt. Det har blitt gjennomført grunnundersøkelser ved Brandsfjord skole og det har blitt bestilt en tilstandsrapport for eksisterende bygg. Både tilstandsrapporten og den geotekniske rapporten forventes ferdig i månedsskiftet august/september. Disse rapportene vil det orienteres fra når de foreligger.

Prosjektgruppa anbefaler at Utvalg for helse og oppvekst legger opp at til kommunestyret gjør noen prinsipielle avklaringer i møte den 7. september, men ellers legger frem et så godt faktagrunnlag som mulig knyttet til geoteknikk, byggenes tekniske tilstand, alternativer knyttet til rehabilitering / påbygg kontra nybygg, investerings- og driftskostnader ved ulike alternativer, rekrutteringsgrunnlag, oppdatert elevtallsutvikling samt økonomiske forutsetninger, at dette kan gi et godt grunnlag å jobbe videre for det påtroppende kommunestyret.

Utvikling av kunnskapsgrunnlag for seinere vedtak:

Basert på avklaringene, legger vi frem et kunnskapsgrunnlag knyttet til følgende forhold, særlig knyttet til økonomi og trafiksikkerhet:

1. Kostnader ved rehabilitering kontra nybygg ved Brandsfjord skole.
2. Kostnader ved utbygging/tilpasning av ny barnehage på Sør-Roan.
3. Kostnader ved rehabilitering av lokalene for skoledrift på Sør-Roan.
4. Arealbehov på 2 skolesteder, kontra ett skolested.
5. Kostnader ved å drifte på 2 skolesteder kontra ett sted.
6. Rekrutteringsmuligheter og -utfordringer ved ulike lokasjoner.
7. Forholdet til veivedlikehold, trafiksikkerhet herunder økonomiske konsekvenser ved ulike alternativer.

Punkt 1-5:

Kostnadsbildet for de ulike løsninger fra punkt 1-5 over:

Basert på de skisser som foreligger og foreløpige beregninger av bruttoareal, har vi et anslagsvis kostnadsbilde for ombygging eller nybygg for begge skoler. Disse tallene er generert av standarder for arealbehov per elev/barn og per ansatt i skoler og barnehager og gir derfor kun en pekepinn på investerings- og finanskostnader. Dette er det kunnskapsgrunnlaget vi fra administrasjonen har per i dag:

NR	1	2	A	B	Xa	Xb	Xa+Xb
Sted	Sør-Roan	Sør-Roan	Brandsfjord	Brandsfjord	Felles	Roan	Felles
Sum prosjektkostnad ink mva	90 600 000	65 700 000	126 200 000	92 600 000	134 300 000	20 000 000	154 300 000
Alternativ	Nybygg	Ombygging	Nybygg	Tilbygg+ombygging	Nybygg	Nybygg	Nybygg
Lånebeløp, gitt full MVA-komp	72 500 000	52 500 000	101 000 000	74 000 000	107 400 000	16 000 000	123 400 000
Årlig finanskostnad 30 år, 4% (gj.snitt 5 første år - seriel.)	5 165 000	3 740 000	7 190 000	5 260 000	7 650 000	1 140 000	8 790 000
Driftskostnad nybygg/tilbygg, gitt m2	1 400 665	13 125	1 934 741	573 125	2 102 321	276 850	2 379 171
Driftskostnad rehab bygg, gitt m2	-	1 948 350	-	1 353 150	-	-	-
Årskostnad	6 565 665	5 701 475	9 124 741	7 186 275	9 752 321	1 416 850	11 169 171

I tabellen over ser vi en oversikt over hva ulike løsninger vil generere både i investerings- og finanskostnader. Det er regnet på både nybygg og ombygg for begge skoleenhetene nord i kommunen. For alternativ 1, 2, A og B foreligger det skisseforslag vedlagt i saken. Skissene er basert på normtall over det vi vet om elevtall per i dag og noen år fremover, samt estimert framskriving fra SSB. Normtallene tar også utgangspunkt i vedtak som foreligger om at ungdomstrinnet ved Sør-Roan skal flyttes til Brandsfjord fra høsten 2024 og at Sør-Roan skole driftes med 1.-7.trinn, samt at Tusseladden barnehage samlokaliseres med skolen.

I tillegg har vi kalkyler på kostnader knyttet til et samlet skolebygg nord i kommunen, i tabellen vist som Xa= nybygg skole og barnehage og Xb= enkeltstående barnehage. Dette har vi ikke skisseforslag til, og er tatt med for å vise investerings- og finanskostnader.

Ved å kun klargjøre for overflytting av Tusseladden barnehage til Sør-Roan skole, viser tabellen over kostnader knyttet til dette:

NR	2 (trinn 1)
Etablering av barnehage i Sør-Roan som trinn 1	Sør-Roan
Sum prosjektkostnad ink mva	15 900 000
Alternativ	Ombygging
Lånebeløp, gitt full MVA-komp	12 700 000
Årlig finanskostnad 30 år, 4% (gj.snitt 5 første år - seriel.)	904 000
Driftskostnad nybygg/tilbygg, gitt m2	-
Driftskostnad rehab bygg, gitt m2	283 650
Årskostnad	1 187 650

Arbeidsgruppa har ikke tatt høyde for kjøp av nye tomtearealer i kalkulasjonene, men vi vet kostnadene for nybygg med de arealene det krever. Da vil tomtepris komme i tillegg. Kommunen har begrenset med egnet areal i egen besittelse og vi mener vi må ha mer konkrete beslutninger i saken, før vi kan finne konkrete løsninger på andre etablering av skole/bhg på andre tomter enn de som er aktuelle i dag.

Driftskostnader

I budsjettet for 2023 har vi en driftskostnad for alle 4 enheter nord i kommunen på kr 26 170 000.

Dette fordeler seg på følgende måte:

Brandsfjord skole 11 195 000

Brandsfjord barnehage 4 375 000

Sør-Roan skole 6 927 000

Tusseladden barnehage 3 673 000

Teoretisk sett vil man kunne kutte hele driftsbudsjettet til Sør-Roan skole ved å slå sammen

Brandsfjord og Sør-Roan skole. Dette kan forklares i at eksisterende gruppestørrelser for begge skoler har rom for flere barn per ansatte i forhold til normen, samt at administrasjon vil kunne slås sammen.

Vi har sett av kostratall at vi ligger høyt på driftsutgifter når det kommer til gruppestørrelse. For

barnehage er bilde noe annerledes, da bemanningsnormen for ansatte per barn i stor grad er fylt opp. Det er viktig å presisere at dette er teoretisk sett og at slike prosesser vil måtte hensynta mange faktorer, i denne saken belyses kun økonomisk konsekvens. Ved sammenslåing av ungdomstrinn vil driftskostnadene for skolebiten kunne kuttes med ca 1,5mill.

Punkt 6:

Rekrutteringsutfordringer:

Vi har over tid rapportert om utfordringer knyttet til rekruttering av kompetanse i oppvekst. Etter vårens runder med utlysning ser vi at situasjonene er langt mer krevende enn vi hadde kalkulert med så tidlig. Vi klarer ikke å dekke kompetansen som kreves i alle fag på alle enheter og denne situasjonen vil vedvare. I skoleåret 23/34 har både Stoksund oppvekstsenter og Brandsfjord skole, samarbeid med Åset, for å dekke noen behov. De små enhetene er langt mer sårbare enn de større, både med tanke på rekruttering og med tanke på fravær av allerede ansatte i alle livets faser. Gjennom utredningen av KS i skole- og barnehagestruktursaken kommer det frem at både barn og ansatte ønsker et godt, bredt og stabilt fagmiljø, dette viser også de foreløpige resultatene fra Åfjord utviklings bolyst og blilyst- prosjekt. Dette er en faktor som gjør rekruttering vanskelig, når de fleste fagmiljø i åfjordsskolene er små. Åfjord kommune kjemper sammen med mange andre kommuner om å tiltrekke oss arbeidskraft. Hva kan vi gjøre for å sikre oss at kompetansen vil bo og jobbe hos oss?

Etter vedtaket om utsettelse av overflytting av ungdomstrinn ved Stoksund oppvekstsenter, har vi startet arbeidet med å forske på hvordan vi kan bli mer attraktive for rekruttering av kompetanse. Gjennom kommunens satsning i kunstplan og samarbeidet med bygda 2.0, har Stoksundområdet hatt årlige kunstprosjekter siden 2016. Dette gjør at skolen har muligheter til å bruke nærmiljøet til å etablere kunst i skolen på en unik måte. Vi ønsker og håper at dette etter hvert kan bli en profil som tiltrekker seg ny kompetanse til oppvekstsentret, en profil som er spesiell for akkurat den skolen. Hvordan kan vi bruke denne ideen og gi den overføringsverdi til å profilere skolene i norddelen av kommunen?

Punkt 7.

Forholdet til veivedlikehold, trafiksikkerhet herunder økonomiske konsekvenser ved ulike alternativer. Rådmannen er i dialog med Trøndelag fylkeskommune for å kunne svare ut kommunestyrets forespørsel knyttet til trafiksikkerhet i lys av vedtaket som ble gjort knyttet til fremtidig skolestruktur den 2. mars 2023:

Kommunestyret ber rådmannen i samarbeide med Trafikksikkerhetsutvalget og Trøndelag fylkeskommune om å utarbeide en plan for tryggere skolevei, som bl.a. inneholder strategi for bar vei/ strøing/ brøyting, samt mulighet for å stanse tungtrafikk i perioder med skoleskyss.

Rådmannen har i denne forespørselen trukket frem både strekningen på FV 6312 mellom Sumstad og Roan, samt FV 715 på strekningen Hofstad – Vikvatn. Viktige problemstillinger i denne sammenhengen er:

- Hvilke tiltak er aktuelle når det gjelder et oppgradert vintervedlikehold på disse vegstrekningene?
- Hvilke resultater er det realistisk å oppnå?
- Hva er kostnadsestimatene ved ulike tiltak?

Signalene så langt er at det fullt mulig å etablere en høyere standard for vintervedlikehold på disse vegstrekningene, men dette må avklares med de aktuelle entreprenørene, også med henblikk på pris. Videre må det påregnes at merkostnadene ved disse tiltakene må bæres av Åfjord kommune alene.

Vedlegg

Møtereferat fra prosjektgruppa (1)

A12-01 Roan -Situasjonsplan (2)

A03-01 Roan - Eksisterende Plan 1 (3)

A21-01 Roan - Plan 1 (4)

A03-00 Roan - Eksisterende Plan 0 (5)

A21-00 Roan - Plan sokkel (6)

A12-01 Brandsfjord - Situasjonsplan (7)

A03-01 Brandsfjord - Eksisterende - Plan 1 (8)

A22-01 Brandsfjord - Plan 1 (9)

A03-00 Brandsfjord - Eksisterende - Plan 0 (10)

A22-00 Brandsfjord - Plan 0 (11)